

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 109/05
09.11.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vladimira Tamaša, predsednika veća, Nede Antić i Ljubice Milutinović, članova veća, u pravnoj stvari tužilaca AA, BB i VV, koje zastupaju AB i AV, advokati, protiv tuženog "GG", koga zastupa BV, advokat, radi isplate po osnovu autorstva, vrednost spora 105.000,00 dinara, odlučujući o žalbi tužilaca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu P. broj 2/05 od 30.5.2005. godine, u sednici veća bez rasprave 9. novembra 2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE žalba tužilaca AA, BB i VV, kao neosnovana i potvrđuje presuda Okružnog suda u Novom Sadu P. broj 2/05 od 30.5.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ožalbenom presudom stavom prvim izreke tužbeni zahtev kojim su tužiocu tražili da se obaveže tuženi da tužiocu AA na ime autorske naknade isplati iznos od 45.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 20.10.2000. godine, tužiocu BB isplati iznos od 30.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 20.10.2000. godine i tužiocu VV isplati iznos od 30.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 20.10.2000. godine pa do konačne isplate kao i da tužiocima naknadi troškove postupka se odbija, a stavom drugim izreke iste presude obavezuju se svi tužioci da tuženom u roku od 15 dana solidarno naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 60.750,00 dinara.

Protiv prvostepene presude blagovremeno su tužioci izjavili žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primene materijalnog prava, obrazlažući kao u žalbi.

Tuženi je u zakonskom roku odgovorio na žalbu tužilaca.

Ispitujući ožalbenu presudu u smislu člana 372. Zakona o parničnom postupku drugostepeni sud je našao da je žalba neosnovana.

Pobijana presuda nije zahvaćena bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 1., 2., 5., 7. i 9. Zakona o parničnom postupku, a na šta drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti, niti se žalbom ukazuje na povrede odredaba parničnog postupka koje bi mogle biti od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke.

Kod pravilno utvrđenih bitnih činjenica da predmet ove parnice predstavlja zahtev tužilaca za isplatu autorskog honorara (podnesak od 1.3.2005. godine kojim decidirano izjavljuju da ne traže naknadu štete), da je tužilac AA autor projekta "DD" koji se sastoji od 21 kompozicije i tekstova za te kompozicije pank - rok sadržine za decu, i da je ovaj autor teksta i muzike za te kompozicije, da je aranžman za ovu kompoziciju sačinila grupa "ĐĐ" čiji je član tužilac VV, da je tužilac BB autor rešenja omota nosača zvuka, da je tužilac AA sa tadašnjim direktorom tuženog, a zakonskim zastupnikom, usmeno ugovorio u martu mesecu 1998. godine da tuženi kao izdavač finansira

kompletnu produkciju ovih kompozicija, a što se odnosi na snimanje, izdavanje i promociju materijala kao i na isplatu autorskih honorara tužiocima kako je to navedeno u izreci osporene presude, da su tužioci tuženom dostavili navedeni projekat i pisani blanko potpisan od strane tužilaca autorsko – izdavački ugovor u kome nisu naznačeni elementi ovoga ugovora (obaveze tužilaca kao autora, obaveze tuženog kao izdavača) da tuženi ovaj pismeni ugovor nikada nije potpisao zbog nedostatka finansijskih sredstava, a ne zbog nedostatka volje da ugovor zaključi, da je tuženi pristao da finansira samo snimanje audio-kasete čiji je autor tužilac AA, da je ovo snimanje završeno aprila meseca 1998. godine u odgovarajućem studiju, da je tuženi putem faktura u aprilu mesecu iste godine isplatio celokupne troškove snimanja u dinarskoj protivvrednosti od 2.000 DEM, da je po završetku snimanja tzv. "dat kasetu" sa snimljenim materijalom predata tuženom, a drugi primerak ove kasete tužiocu AA, da su tužioci o svom trošku, a uz saglasnost tuženog, snimili pilot projekat u tiražu od 100 audio kasetu i desetak CD-a, da je tuženi bio upoznat sa izdavanjem ovih kasetu, saglasio se sa time da finansiranje istih izvrši tužilac AA, a da na tako odštampanom izdanju označi kao izdavača nosača zvuka tuženog sa stavljanjem znaka tuženog. Nadalje, prvostepeni sud je pravilno utvrdio, a na osnovu nalaza i mišljenja veštaka, da bi ukupni troškovi oko realizacije ovakvog ugovora predstavljali troškove obezbeđenja studija, snimanje kompozicija, umnožavanje nosača zvuka i njihove opreme, produkcija i promocija, te da je tuženi učestvovao u snošenju 1/3 troškova u realizaciji, a da tužioci na tuženog u ovom pravnom poslu nisu preneli svoja autorska prava niti u vrsti niti u obimu i za koji period bi tuženi bio ovlašćen da ih koristi. Prvostepeni sud je pravilno utvrdio bitnu činjenicu, da tužioci ekonomski iskorišćavaju snimljeni materijal, da tuženi primljenu "dat kasetu" nije koristio bilo njenim objavljivanjem, umnožavanjem ili ekonomskim iskorišćavanjem.

Sa toga razloga nižestepeni sud je pravilno primenio materijalno pravo odredbe člana 56. i 64. Zakona o autorskom pravu koji se primenjuju u konkretnom slučaju, član 73, član 30. stav 2. i 3. Zakona o obligacionim odnosima i iz pravilnog činjeničnog zaključka izveo pravni zaključak da autorsko – izdavački ugovor između stranaka nije zaključen, da usmeni ugovor u konkretnom slučaju ne proizvodi pravno dejstvo, a kako tužioci nisu potraživali naknadu eventualno nastale štete iz ovog pravnog odnosa već deciderano izjavili da ovu vrstu zahteva ne postavljaju, to je nižestepeni sud u smislu člana 3. Zakona o parničnom postupku vezan zahtevom koji su tužioci postavili.

Činjenični i pravni zaključak nižestepenog suda izveden iz ovakvog utvrđenog činjeničnog osnova je pravilan, a razlozi koji su dati za nižestepenu presudu su argumentovani zakoniti pa ih u celosti prihvata i drugostepeni sud.

Ovo naročito imajući u vidu odredbe člana 62. Zakona o autorskom pravu kojim je određena pravna priroda ovoga ugovora i čiji su bitni elementi da nosilac autorskih prava prenosi na izdavača, pod određenim uslovima, ovlašćenja da objavi autorsko delo štampanjem odnosno umnožavanjem, dok izdavač preuzima obavezu da delo objavi i da se stara o njegovom uspešnom rasturanju. Izostanak i jednog ovog zakonskog uslova povlači za sobom njegovu pravnu nevažnost.

Žalbeni razlog tužilaca da je usmeni ugovor pretežno ispunjen, je bez osnova imajući u vidu detaljan, stručan i iscrpan nalaz veštaka koji je prvostepeni sud u celosti prihvatio, i čiju ispravnost i zakonitost prihvata i drugostepeni sud.

Takođe je bez osnova žalbeni razlog tužilaca da je predmet usmenog ugovora između stranaka bio projekat koji je predat tuženom. Ovo iz razloga što je nesumnjivo utvrđeno (pa i iz iskaza tužilaca kao parničnih stranaka) da je obaveza tuženog bila u snimanju i objavljivanju audio kasetu i pred premijerno izvođenje snimljenog materijala.

Vrhovni sud je cenio i ostale žalbene razloge pa je našao da su bez uticaja za donošenje drugačije odluke.

Sledstveno iznetom odlučeno je kao u izreci ove presude a u smislu člana 375. Zakona o parničnom postupku.

Predsednik veća – sudija

Vladimir Tamaš, s.r.

Za tačnost otpavka

dc

